

Чи можна служити в армії?

Шоста заповідь Мойсея, яку він отримав від Бога на горі Сінай, дуже коротенька. Вона мовить: «Не убий». Деякі християнські церкви тлумачать її дуже вузько і буквально. Вони говорять: «Коли написано: «Не убий», то це значить, що убивати нікого не можна, воювати — теж, і зброю в руки не слід брати ні в якому разі».

Та чи ж так цю заповідь розумів і Мойсей? Біблія каже, що не так. Ця заповідь забороняє вбивство з власної ініціативи: зі злості, через заздрощі, з метою грабежу, помсти і таке інше.

У книзі Чисел Господь повеліває Мойсею вибрати міста, де б могли переховуватися вбивці. Туди могли тікати від помсти ті, котрі убили випадково, ненавмисне (Чис. 35, 11). Проте цей закон не поширювався на зловмисних убивць. Такі вбивці, за законом Божим, каралися на смерть (Чис. 35, 30). Священик Іодай дає наказ убити Гофолію та її прибічників (4 Цар. 11, 13–16). Пророк Ілля говорить тим, хто його супроводжував: «Візьміть пророків Ваалових, щоб жоден з них не втік. І схопили їх. І відвів їх Ілля до струмка Кіссон і там заколов їх» (3 Цар. 18, 40).

Хіба пророк Ілля та священик Іодай нічого не знали про шосту заповідь Божу «Не убий»? Чи, може, хтось хоче осудити ці вчинки? Наведені приклади мають індивідуальний характер. А ось що Бог говорить ізраїльському народові про війну: ти «знищиш усі народи, котрі Господь, Бог твій, дає тобі; хай нікого не щадить око твоє» (Втор. 7, 16). І сказано було Авімелеху: «Примнож військо твоє і виходь» (Суд. 9, 29). Він вийшов і переміг ідолопоклонника Гаала. «І запитав Давид Господа: чи йти мені проти Філістимлян, і чи віддаси Ти їх у руки мої? І Він відповів йому: не виходь назустріч їм, а зайди їм з тилу... І зробив Давид, як звелів йому Господь, і розбив Філістимлян» (2 Цар. 5, 23–25). Давид Господу говорить: «З Тобою я розбиваю військо» (2 Цар. 22, 30). Господь євреям про Вавілон говорить таке: «Не щадіть юнаків його, знищіть усе військо його» (Іер. 51, 3). І сказав Господь Мойсею і Аарону: «Порахуйте усіх синів Ізраїлевих... від двадцяти літ і вище усіх придатних для війни» (Чис. 1, 1–3). «І сказав Господь Мойсею: помстися Мадіанітянам за синів Ізраїлевих... Озбройте своїх людей на війну» (Чис. 31, 1–3). «І пішли війною на Мадіама, як звелів Господь Мойсею, і вбили всіх людей чоловічої статі» (Чис. 31, 7).

Цей перелік свідчень можна було б продовжувати ще й ще та, гадаю, вистачить і цього. Із сказаного видно, що коли Господь говорив: «Не убий», Він мав на увазі просте вбивство з особистих злих мотивів або війну агресивну. Бо з якою метою агресор іде на чужу землю, як не для того, щоб руйнувати, грабувати і убивати? Ось Бог злій людині або агресорові й каже: «Не убий»!

Воїнів, які обороняють свою державу, своїх батьків, дітей, свої святині, не можна назвати вбивцями, бо вони не вбивають, а лише відбиваються. Коли ж при цьому хтось буде вбитий з їхніх ворогів, то захисники в такому разі є лише невольними вбивцями, а таких не карає і Божий закон (Чис. 35, 11). Оборонці не є вбивцями, бо і самі помирають на такій війні, помирають, щоб захистити життя інших. Про таких Христос сказав: «Нема більшої любові, ніж та, коли хтось душу свою покладе за друзів своїх» (Ін. 15, 13).

Ні Христос, ні апостоли ніколи не виступали проти армії як такої. Апостол Павло до римлян пише: «Правитель — Божий слуга, він тобі на добро. А якщо зло робиш, бійся, бо не даремно він носить меч. Він є Божим слугою, який відплачує покаранням тому, хто чинить зло. Йому треба коритися не тільки з огляду на його гнів, а й заради власної совісті.» (Рим. 13, 4). До Іоанна Хрестителя приходили воїни і питали: «Що нам робити?» А Іоанн їм відповідав: «Нікому не робіть кривди, не зводьте наклепу і будьте задоволені платнею» (Лк. 3, 14). Не говорив їм: «Кидайте піки, мечі, щити, тікайте додому і не ходіть на війну», а сказав те, що тільки-но було процитовано. Ці люди, перекручуючи Біблію і вчення Христа, насаджують в Україні небезпечну філософію. Спитаймо себе: що то воно було б, якби в нашій країні не було поліції або армії?

Із Святого Письма ми знаємо що апостоли носили зброю з собою.

«І сказав їм: Коли Я послав вас без гаманця, без торби і без взуття, то хіба чогось вам бракувало? Вони ж сказали: Нічого. І сказав їм: Коли Я послав вас без гаманця, без торби і без взуття, то хіба чогось вам бракувало? Вони ж сказали: Нічого. А Він сказав їм: Але тепер, хто має гаманця, нехай візьме також і торбу, а хто не має, нехай продасть свій одяг і купить меча. Кажу вам, що в Мені має збутися те, що написано: До злочинців зараховано Його, бо те, що сказане про Мене, звершується! Вони сказали: Господи, ось тут два мечі. А Він відповів їм: Достатньо.» (Луки 22:35-38)

Святий Іван Золотоустий пояснює ці слова так: «Ісус носив мечі? А що вони носили їх з собою, це видно не лише з цієї обстановки, але ще з їхньої відповіді, що у них є два мечі... Отже, навіщо Він дозволив їм мати мечі?

Щоб запевнити їх, що його буде віддано. Тому й каже їм: «нехай купить меч», не щоб озброїлися; ні, але щоб цим вказати на зраду... Але звідки вони мали мечі? Вони йшли прямо з вечора після трапези; мабуть, тому, там для ягня були й ножі; коли ж вони почули, що на Ісуса буде зроблено напад, то й взяли із собою ці мечі для захисту свого Вчителя; але це вони зробили тільки з власної волі. Тому Христос і дорікає Петра (Мф. 26:52), і до того ж страшною загрозою за те, що він ужив меч в помсту рабові, що прийшов, хоча він вчинив так гаряче на захист не самого себе, а свого Вчителя»

Св. Єфрем Сирін доповнює «Ось один із таких мечів мав Симон, щоб, коли він хотів показати мечем ревність свою, Господь навчив його словами Писання: «Хто вдаряє тебе в щоку» (Мт. 5:39). Бо Симон у своїй любові забув ці слова. Або сказав це з метою показати йому, що не тільки тоді, коли у нас немає подібного роду речей або коли не можемо мати (їх), Ми повинні утримуватися від них, але ще менше повинні користуватися ними і тоді, коли маємо їх, і вони готові, як меч, що знаходиться в твоїй руці. І щоб ясно було, що заради вмовляння, а не через війни завів мова про мечі, (для цього) додав: «досить двох». Адже якби говорив це про боротьбу, то всім належало б взяти зброю. Сказав (а) це тому, що серед юдеїв були такі, що прагнули меча і крові подібно двом із них (Якову та Іоанну) (Лк. 9:54). Бачачи, що НИХ ховається гнів батьків, Він скористався нагодою, щоб таємний гнів їх зробити явним і мерзенним для них і вигнати (його) з серця їх.»

Серед перших християн ми можемо знайти багато людей які були воїнами і Христос та Церква позитивно дивитися на них. Сотник Корнилій (Діянь 10), один з римських воєначальників, був чоловік "благочестивий і боящийся Бога з усім домом своїм, що творив багато милостині народу і завжди молився Богу. Він у видінні ясно бачив близько дев'ятої години дня Ангела Божого, який увійшов до нього і сказав йому: " "Корнилій!...

Молитви твої та милостині твої прийшли на пам'ять перед Богом; тож пішли людей в Йопію і поклич Симона, званого Петром... Він скаже тобі слова, якими врятуєшся ти і весь дім твій". , відійшов, то він, покликавши двох зі своїх слуг і благочестивого воїна з тих, хто був при ньому, і, розповівши їм усе, послав їх до Йопії. Він пригостив їх і наступного дня пішов із ними: "Наступного дня прийшли вони до Кесарії. Корнилій же чекав їх, скликаючи родичів своїх і близьких друзів ... " Тоді Петро звернувся до присутніх і сказав: " Істинно пізнаю, що Бог не лицеприємний, але у кожному народі боящийся Його і той, хто поступає по правді, приемний Йому. Він послав синам Ізраїлевим слово, благовістяючи світ через Ісуса Христа: Це Господь усіх... І ми свідки всього, що зробив Він у країні юдейській та в Єрусалимі, і що, нарешті. Його вбили, повісивши на дереві. Цього Бог воскресив третього дня... І Він наказав нам проповідувати людям і свідчити, що Він є певним від Бога Суддя живим і мертвим. Про Нього всі пророки свідчать, що кожен, хто вірує в Нього, отримає прощення гріхів іменем Його...". Корнилій, і весь дім його, і друзі увірували в Ісуса Христа, Сина Божого і хрестилися.

Святий Лонгін Сотник був з родом із селища Ардалес у Каппадокії. Він стояв на сторожі біля Хреста Господнього та Його Гробу і був свідком Його страждань, смерті та Воскресіння, і чудес, які їх супроводжували. Увірував у Христа і, повернувшись на батьківщину, почав проповідувати там євангелію. За це воїни, послані Пілатом за підступами юдеїв, обезголовили св. мученика Лонгіна. Главу ж мученика вони принесли для посвідчення до Єрусалиму, а потім кинули її без поховання за стінами міста.

З початком гонінь на християнство святих воїнів збільшилося. Головний приводів до гонінь була відмова християн від обов'язкової всім держ. службовцям Римської імперії, зокрема офіцерам, участі в язичницьких жертвоприношень. За цю відмову прийняли мученицький вінець воїни мч. Віктор (II ст., пам. 11 листопада., пам. зах. Ц. 14 травня), Віктор, мч. Марсельський(бл. 290), великомучеників Георгій Побідоносець (t 303, пам. 23 квітня.) — один з найбільш шанованих христ. святих, покровитель воїнів, і

Феодор Тирон (бл.306, пам. 17 лют.), Олександр Римський, Мч. Дризипарський (поч. IV ст., пам. 13 травня), воїни Фіванського легіону (поч. IV ст.), Мч. Варвар Воїн (+ бл. 362, пам. 6

травня, пам. Зах. церк. 14 травня) та багато інших. Серед святих воїнів перших століть християнства широко шануються також Мч. Андрій Стратилат (бл. 300, пам. 19 серпня.), Великомученики Димитрій Солунський (т бл. 306, пам. 26 жовтня.), та багато інших.